

Čtvrtek, 17. listopadu 2011

Podpora EU Mezinárodnímu trestnímu soudu

P7_TA(2011)0507

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. listopadu 2011 o podpoře EU Mezinárodnímu trestnímu soudu: čelit problémům a překonávat potíže (2011/2109(INI))

(2013/C 153 E/13)

Evropský parlament,

- s ohledem na Římský statut Mezinárodního trestního soudu (ICC), který vstoupil v platnost dne 1. července 2002,
- s ohledem na Úmluvu o prevenci a trestání zločinu genocidy, která vstoupila v platnost dne 12. ledna 1951,
- s ohledem na svá předchozí usnesení o Mezinárodním trestním soudu, zejména na usnesení ze dne 19. listopadu 1998 ⁽¹⁾, 18. ledna 2001 ⁽²⁾, 28. února 2002 ⁽³⁾, 26. září 2002 ⁽⁴⁾ a 19. května 2010 ⁽⁵⁾,
- s ohledem na svá předchozí usnesení o výročních zprávách o stavu lidských práv ve světě, z nichž poslední je ze dne 16. prosince 2010 ⁽⁶⁾,
- s ohledem na společný postoj Rady 2003/444/SZBP ze dne 16. června 2003 o Mezinárodním trestním soudu ⁽⁷⁾,
- s ohledem na společný postoj Rady 2011/168/ SZBP ze dne 21. března 2011 o Mezinárodním trestním soudu ⁽⁸⁾,
- s ohledem na akční plán ze dne 4. února 2004 a akční plán navazující na rozhodnutí o Mezinárodním trestním soudu ze dne 12. července 2011,
- s ohledem na dohodu mezi Mezinárodním trestním soudem a Evropskou unií o spolupráci a pomoci ⁽⁹⁾,
- s ohledem na Evropskou bezpečnostní strategii (EBS) z roku 2003 nazvanou „Bezpečná Evropa v lepším světě“, kterou Evropská rada přijala dne 12. prosince 2003,
- s ohledem na Stockholmský program na období 2010–2014 nazvaný „Otevřená a bezpečná Evropa, která slouží svým občanům a chrání je“ (prosinec 2009) ⁽¹⁰⁾ a na akční plán provádění tohoto Stockholmského programu (duben 2010, KOM (2010)0171),
- s ohledem na rozhodnutí Rady 2002/494/SVV ze dne 13. června 2002 o vytvoření evropské sítě kontaktních míst týkajících se osob odpovědných za genocidium, zločiny proti lidskosti a válečné zločiny ⁽¹¹⁾ a rozhodnutí Rady 2003/335/SVV ze dne 8. května 2003 o vyšetřování a trestním stíhání genocidy, zločinů proti lidskosti a válečných zločinů ⁽¹²⁾,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 379, 7.12.1998, s. 265.

⁽²⁾ Úř. věst. C 262, 18.9.2001, s. 262.

⁽³⁾ Úř. věst. C 293 E, 28.11.2002, s. 88.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 273 E, 14.11.2003, s. 291.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 161 E, 31.5.2011, s. 78.

⁽⁶⁾ Přijaté texty, P7_TA(2010)0489.

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 150, 18.6.2003, s. 67.

⁽⁸⁾ Úř. věst. L 76, 22.3.2011, s. 56.

⁽⁹⁾ Úř. věst. L 115, 28.4.2006, s. 50.

⁽¹⁰⁾ Úř. věst. C 115, 4.5.2010, s. 1.

⁽¹¹⁾ Úř. věst. L 167, 26.6.2002, s. 1.

⁽¹²⁾ Úř. věst. L 118, 14.5.2003, s. 12.

Čtvrtek, 17. listopadu 2011

- s ohledem na rezoluce Rady bezpečnosti OSN 1593 (2005) o Súdánu/Dárfúru a rezoluci 1970 (2011) o Libyi,
 - s ohledem na článek 48 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci a na stanoviska Výboru pro rozvoj a Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví (A7-0368/2011),
- A. vzhledem k tomu, že právní stát a boj proti beztrestnosti jsou pilíři udržitelného míru, neboť zaručují lidská práva a základní svobody;
 - B. vzhledem k tomu, že do září 2011 ratifikovalo Římský statut 117 států; vzhledem k tomu, že dosažení jeho všeobecné ratifikace by mělo zůstat prvořadým cílem;
 - C. vzhledem k tomu, že z univerzální povahy spravedlnosti vyplývá její rovné uplatňování bez jakýchkoli výjimek a dvojích standardů; vzhledem k tomu, že osoby, které spáchaly genocidu, zločiny proti lidskosti, popravu bez řádného soudu a válečné zločiny nebo se dopustily mučení, hromadného znásilňování či odpovídají za násilné zmizení osob, by neměly nikde najít bezpečné útočiště;
 - D. vzhledem k tomu, že spravedlnost by měla být považována za nepostradatelný prvek, o němž se opírá úsilí o mír a řešení konfliktů;
 - E. vzhledem k tomu, že zachování nezávislosti ICC má zásadní význam nejen pro zajištění jeho maximální účinnosti, ale také s ohledem na prosazování všeobecné platnosti Římského statutu;
 - F. vzhledem k tomu, že ICC je prvním stálým mezinárodním soudním orgánem, který může soudit jednotlivce obviněné z genocidy, zločinů proti lidskosti a válečných zločinů, a přispívá tedy rozhodujícím způsobem k podpoře lidských práv a k mezinárodnímu právu díky boji proti beztrestnosti, a současně hraje zásadní odrazující roli a vysílá jasný signál, že nebude tolerováno, aby pachatelé těchto zločinů unikali spravedlnosti;
 - G. vzhledem k tomu, že základní zásadou tohoto soudu je hájit „zájmy spravedlnosti“ bez ohledu na politické zájmy (článek 53 Římského statutu); vzhledem k tomu, že ICC plní klíčovou úlohu při prosazování mezinárodní spravedlnosti a přispívá tak k bezpečnosti, spravedlnosti a právnímu státu, jakož i k zachování míru a posilování mezinárodní bezpečnosti;
 - H. vzhledem k tomu, že ICC má soudní pravomoc nad trestnými činy, které byly spáchány poté, co 1. července 2002 vstoupil v platnost Římský statut;
 - I. vzhledem k tomu, že v souladu s preambulí Statutu a se zásadou komplementarity jedná ICC pouze tam, kde vnitrostátní soudy nemohou nebo nechťejí provést soudní řízení ve své zemi, takže i nadále platí, že primární odpovědnost za stíhání válečných zločinů, zločinů proti lidskosti a zločinu genocidy mají signatářské země; vzhledem k tomu, že spolupráce mezi státy, které jsou smluvními stranami Římského statutu, a s regionálními organizacemi má prvořadý význam, a to zejména v situacích, kdy je soudní pravomoc ICC zpochybněna;
 - J. vzhledem k tomu, že svým přístupem „pozitivní doplňkovosti“ pomáhá ICC vnitrostátním soudům vyšetřovat a stíhat válečné zločiny;

Čtvrtek, 17. listopadu 2011

- K. vzhledem k tomu, že ICC v současnosti vede vyšetřování v sedmi zemích (Uganda, Konžská demokratická republika, region Dárfúr v Súdánu, Středoafriická republika, Keňa, Libye a Pobřeží slonoviny) a veřejně oznámil, že analyzuje informace o trestných činech, které měly být údajně spáchány v několika dalších situacích; vzhledem k tomu, že projednávání dvou případů (Dárfúr a Libye) byla zahájeno na základě oznámení Rady bezpečnosti OSN, tři případy (Uganda, Konžská demokratická republika a Středoafriická republika) jsou projednávány na základě oznámení soudů smluvních stran a dva případy (Keňa a Pobřeží slonoviny) zahájil žalobce z vlastní iniciativy;
- L. vzhledem k tomu, že většina z 17 zatýkacích rozkazů vydaných ICC nebyla dosud vykonána, včetně zatýkacích rozkazů vydaných proti Josephu Konyovi a dalším vůdcům Boží armády odporu v souvislosti se situací v severní Ugandě, proti Boscu Ntagandovi z Konžské demokratické republiky, proti Ahmadu Muhammadovi Hárúnovi, Alímu Muhammadovi Alímu Abd-Al-Rahmánovi a proti prezidentu Omarovi Hassanovi Ahmadovi al-Bašírovi v Súdánu, proti Saifovi al-Islámovi Kaddáfímu a proti Abdulláhovi al-Senussimu z Libye;
- M. vzhledem k tomu, že základními zásadami systému Římského statutu jsou spravedlivý a řádný proces a práva obětí;
- N. vzhledem k tomu, že cílem ICC je komplexním a reparačním způsobem zajistit spravedlnost obětem a dotčeným komunitám, a to i prostřednictvím účasti, ochrany, právního zastupování a informačních činností;
- O. vzhledem k tomu, že soud nabízí obětem právo na účast, které je podporováno strukturami na ochranu svědků;
- P. vzhledem k tomu, že Mezinárodní trestní soud je díky systému odškodňování obětí zločinů, na něž se vztahují jeho pravomoci, soudní institucí, která nemá na mezinárodní úrovni obdobu;
- Q. vzhledem k tomu, že úspěch jednání o odškodňování obětí, která byla zahájena v roce 2011, závisí na dobrovolných příspěvcích dárců a na výběru pokut a konfiskaci majetku odsouzených osob;
- R. vzhledem k tomu, že ICC je v současnosti žádán, aby se zabýval rychle se zvyšujícím počtem vyšetřování, případů a předběžných šetření, zatímco některé smluvní strany Římského statutu se snaží rozpočet tohoto soudu udržet na stejné výši nebo tento rozpočet dokonce snížit;
- S. vzhledem k tomu, že EU a její členské státy jsou od počátku věrnými spojenci ICC, soustavně mu poskytují politickou, diplomatickou, finanční a logistickou podporu a prosazují všeobecnou platnost Římského statutu a hájí jeho integritu s cílem chránit a posilovat nezávislost soudu;
- T. vzhledem k tomu, že boj proti beztrestnosti může být úspěšný jen tehdy, pokud budou všechny smluvní strany v plné míře spolupracovat s ICC a pokud mu budou poskytovat pomoc také státy, které nejsou smluvně vázány;

Více podpory pro ICC prostřednictvím politických a diplomatických opatření

1. znovu zdůrazňuje svou plnou podporu Mezinárodnímu trestnímu soudu, Římskému statutu a systému mezinárodního trestního práva, jejichž prvořadým cílem je boj proti beztrestnosti genocidy, válečných zločinů a zločinů proti lidskosti;
2. znovu opakuje svou plnou podporu úřadu žalobce, jeho pravomocem zahajovat řízení z vlastního podnětu a pokroku při zahajování nových vyšetřování;
3. naléhavě vyzývá státy, ať už jsou nebo nejsou smluvními stranami Římského statutu, aby na Mezinárodní trestní soud přestaly vyvíjet politický tlak, aby bylo možno zachovat a zaručit jeho nestrannost a dát průchod spravedlnosti založené na respektování práva, nikoli na politických zájmech;

Čtvrtek, 17. listopadu 2011

4. zdůrazňuje význam zásady všeobecné platnosti a vyzývá ESVČ, členské státy EU a Komisi, aby i nadále vyvíjely soustředěné úsilí o prosazení všeobecné ratifikace Římského statutu a Dohody o výsadách a imunitách Mezinárodního trestního soudu a prováděcích předpisů na úrovni jednotlivých států;
5. vítá, že EU a většina jejích členských států přijala na konferenci v Kampale konkrétní závazky, a doporučuje, aby k realizaci těchto závazků došlo včas a aby na příštím shromáždění smluvních stran, které se má uskutečnit ve dnech 12.–21. prosince 2011 v New Yorku, podána příslušná zpráva;
6. vítá, že byly schváleny změny Římskému statutu, včetně těch, které se týkají zločinu agrese, a vyzývá všechny členské státy EU, aby je ratifikovaly a začlenily do svého vnitrostátního práva;
7. vítá rozhodnutí ze dne 21. března 2011, kterým byl změněn společný postoj EU o Mezinárodním trestním soudu; poznamenává, že nové rozhodnutí bere v úvahu problémy, s nimiž se soud potýká, a zdůrazňuje, že rozhodnutí poskytuje EU a jejím členským státům dobrý základ, aby mohly soudu pomáhat s řešením těchto problémů;
8. vítá, že dne 12. července 2011 byla schválena revize akčního plánu EU, která byla provedena v návaznosti na nové rozhodnutí o ICC; plán nyní uvádí konkrétní kroky, které musí EU učinit, aby mohla v budoucnosti poskytovat soudu vyšší podporu, a vybízí předsednictví Rady a společně s ním i Komisi a ESVČ, aby provádění tohoto akčního plánu učinily jednou ze svých priorit;
9. zdůrazňuje, že zásadní podmínkou účinnosti a úspěšnosti systému mezinárodního trestního práva je úplná a rychle fungující spolupráce mezi smluvními stranami, včetně členských států EU, a Mezinárodním trestním soudem;
10. vyzývá EU a její členské státy, aby včas plnily veškeré žádosti soudu o pomoc a spolupráci a umožnily tak mimo jiné vykonání dosud neprovedených zatýkácích rozkazů a poskytování informací, a to včetně žádostí o pomoc při zjišťování, obstavení a zabavení finančního majetku podezřelých;
11. vyzývá všechny členské státy EU, které tak dosud nečinily, aby přijaly vnitrostátní právní předpisy o spolupráci a uzavřely rámcové dohody s ICC o provádění rozsudků a vyšetřování, shromažďování důkazů, vyhledávání, ochraně a přemístování svědků, dále o zatýkání, vydávání, a zadržování osob a umožnění pobytu obžalovaných osob propuštěných na kauci a o věznění odsouzených osob; vyzývá členské státy, aby prostřednictvím svých policejních a soudních orgánů a dalších příslušných mechanismů poskytovaly ICC náležitou podporu;
12. vybízí členské státy EU ke změně článku 83 Smlouvy o fungování Evropské unie, jíž by se seznam trestných činů spadajících do pravomoci EU rozšířil také na trestné činy v jurisdikci ICC; konkrétně pak členské státy vyzývá k tomu, aby na EU přenesly pravomoci v oblasti zjišťování a konfiskace majetku osob obžalovaných Mezinárodním trestním soudem, a to bez ohledu na to, že soudní řízení zahajuje ICC; vyzývá členské státy EU, aby spolupracovaly při výměně relevantních informací prostřednictvím stávajících úřadů pro vymáhání majetku a prostřednictvím sítě CARIN (Camden Assets Recovery Inter-Agency Network);
13. vyzývá členské státy EU, aby do svého vnitrostátního práva plně začlenily ustanovení Římského statutu a dohody o výsadách a imunitách Mezinárodního trestního soudu;

Čtvrtek, 17. listopadu 2011

14. vítá, že na hodnotící konferenci v Kampale byly přijaty změny Římského statutu, které se týkají zločinu agrese, a vyzývá všechny členské státy EU, aby tyto změny ratifikovaly a začlenily do svého vnitrostátního práva; doporučuje, aby se v zájmu posílení všeobecné platnosti Římského statutu usilovalo o přijetí dohody, kterou bude stanovena přesnější definice jednání tvořících skutkovou podstatu agrese v rozporu s mezinárodním právem;

15. bere na vědomí, že v souladu se závěry kampalské konference nebude ICC moci vykonávat jurisdikci nad zločinem agrese dříve než v lednu 2017, kdy smluvní strany mají přijmout rozhodnutí, kterým tato jurisdikce nabude účinnosti;

16. vítá, že některé členské státy EU přispěly uplatňováním zásady všeobecné jurisdikce k boji proti beztrestnosti v případě nejhorších zločinů, které lidstvo zná; vybízí k těmto všem členským státům EU; doporučuje, aby byla nadále posilována role sítě kontaktních míst EU pro otázky válečných zločinů, zločinů proti lidskosti a genocidy při rozvoji spolupráce policejních a soudních orgánů EU týkající se stíhání závažných trestných činů;

17. podtrhuje zásadní úlohu mezinárodních trestních jurisdikcí v boji proti beztrestnosti a při řešení porušování mezinárodního práva v podobě nelegálního využívání a nábory dětských vojáků; rozhodně se staví proti odvodům a nábory dětí mladších 18 let do ozbrojených sil a proti jejich jakémukoli využívání ve vojenských operacích; zdůrazňuje, že je důležité zabezpečit jejich právo na klidné dětství, vzdělání, fyzickou nedotknutelnost, bezpečí a sexuální autonomii;

18. vyzývá k vytvoření účinných politik a podpůrných mechanismů, které zajistí, aby zapojení obětí do činnosti ICC mělo významný dopad, včetně dostupnějšího psychologického, lékařského a právního poradenství a snadného přístupu k programům na ochranu svědků; zdůrazňuje, že v oblastech zasazených konflikty je třeba podporovat informovanost o sexuálně motivovaném násilí prostřednictvím právních programů, dokumentace trestných činů založených na příslušnosti k pohlaví během ozbrojených konfliktů a školení právníků, soudců a aktivistů týkajících se Římského statutu a mezinárodní judikatury v oblasti trestných činů založených na příslušnosti k pohlaví namířených proti ženám a dětem;

19. naléhavě vyzývá Evropskou unii a její členské státy k zajištění školicích programů určených především – nikoli však výlučně – pro policejní vyšetřovatele, žalobce, soudce a armádní činitele, které by se zaměřovaly zaprvé na ustanovení Římského statutu a příslušná ustanovení mezinárodního práva a zadruhé na prevenci, odhalování, vyšetřování a stíhání porušování těchto zásad;

20. bere na vědomí dohodu o spolupráci a pomoci mezi EU a ICC; vyzývá členské státy EU, aby v souvislosti s bojem proti beztrestnosti a zločinům proti lidskosti uplatňovaly zásadu všeobecné jurisdikce, přičemž poukazuje na to, že tato zásada má velký význam pro účinnost a úspěšnost systému mezinárodního trestního práva;

21. důrazně vybízí EU a její členské státy, aby využily každé diplomatické příležitosti a veškerých diplomatických nástrojů k tomu, aby požadovaly náležitou spolupráci s ICC, zejména s ohledem na výkon vydaných zatýkacích rozkazů;

22. důrazně vybízí EU a její členské státy, aby s pomocí ESVČ zavedly soubor přísných vnitřních pokynů (vytvořených podle vzoru pokynů OSN a ICC, jimiž se řídí úřad žalobce), v nichž by byl stanoven kodex chování při stycích mezi úředníky EU a členskými státy a osobami, které hledá Mezinárodní trestní soud, zejména pak v případě, že takové osoby stále vykonávají oficiální funkce, a to bez ohledu na jejich postavení a na to, zda jsou státními příslušníky smluvních států, nebo států, které nejsou smluvními stranami Římského statutu;

Čtvrtek, 17. listopadu 2011

23. žádá EU a její členské státy, aby v případě, že partnerská země vydá pozvání osobě, na niž je vydán zatýkácí rozkaz ICC, nebo projeví ochotu povolit této osobě vstup na své území, okamžitě vyvinuly na danou zemi silný tlak s cílem tuto osobu zatknout či podpořit zatýkácí operaci nebo přinejmenším zabránit takové osobě vycestovat; konstatuje, že soudánský prezident al-Bašír byl nedávno pozván mimo jiné do Čadu, Číny, Džibutska a Keni;

24. uznává nedávné rozhodnutí žalobce ICC vydat zatýkácí rozkazy Saifa al-Isláma Kaddáfího a šéfa zpravodajské služby Abdulláha al-Sanussiho na Lybje v souvislosti se zločiny proti lidskosti, které údajně spáchaly po propuknutí protestů v zemi; zdůrazňuje, že jejich úspěšné zadržení a následný proces na půdě ICC se stane zásadním příspěvkem k boji proti beztrestnosti v tomto regionu;

25. vyjadřuje své hluboké znepokojení nad tím, že smluvní strany ICC, jako je Čad, Džibutsko a Keňa, nedávno na svých územích přijaly soudánskému prezidentovi al-Bašírovi, aniž by ho zatkl a vydaly soudu, navzdory tomu, že na základě Římského statutu mají jednoznačně povinnost ho zatknout a vydat;

26. zdůrazňuje, že EU by měla přijmout rázná opatření s cílem předjímat takové případy nespolupráce a buď jim předcházet, nebo je odsoudit; opakuje, že EU (a její členské státy) musí stanovit interní protokol, který bude obsahovat konkrétní, standardní opatření umožňující včas a důsledně reagovat na případy takové nespolupráce s Mezinárodním trestním soudem, ve vhodných případech též v koordinaci s mechanismy dalších příslušných institucí, včetně shromáždění smluvních stran;

27. konstatuje, že významnou úlohu při vytváření ICC sehrály africké státy, a považuje jejich podporu za nezbytnou podmínku účinného fungování soudu a jeho nezávislosti;

28. vyzývá africké státy, které jsou smluvními stranami Římského statutu ICC, aby splnily závazky, které jim ze statutu vyplývají, a aby v souladu s Ustavujícím aktem Africké unie aktivně podporovaly ICC v jeho úsilí o to, aby byli nejhorší zločinci světa postaveni před soud, a aby tyto státy proto prokazovaly soudu jednoznačnou podporu na zasedáních Africké unie, a vyzývá AU, aby prolomila kruh beztrestnosti pachatelů nejzávažnějších zločinů a pomáhala jejich obětem; vyjadřuje svou podporu žádosti soudu o otevření styčné kanceláře pro Africkou unii v Addis Abebě;

29. vyzývá EU a její členské státy, aby ve svých programech pro rozvoj právního státu začaly zohledňovat činnost ICC a ustanovení Římského statutu; vyzývá EU a její členské státy, aby poskytovaly nezbytnou technickou, logistickou a finanční pomoc a odborné vedení rozvojovým zemím, které mají jen omezené prostředky na přizpůsobení svých vnitrostátních právních předpisů zásadám Římského statutu a na spolupráci s Mezinárodním trestním soudem, a to bez ohledu na to, zda tyto země statut ratifikovaly, či nikoliv; EU a její členské státy dále vybízí k podpoře vzdělávacích programů pro policejní, soudní, vojenské a správní orgány rozvojových zemí, na nichž budou seznámeni s ustanoveními Římského statutu;

30. vybízí Smíšené parlamentní shromáždění AKT-EU, aby na svém příštím zasedání diskutovalo o boji proti beztrestnosti v rámci mezinárodní rozvojové spolupráce a příslušného politického dialogu, k čemuž vyzývá jak několik usnesení, tak i čl. 11 odst. 6 revidované Dohody z Cotonou, s cílem začlenit boj proti beztrestnosti a posilování právního státu do stávajících programů a akcí rozvojové spolupráce;

31. podporuje ESVČ a diplomatické služby členských států EU, aby systematickým a cíleným způsobem využívaly svých diplomatických nástrojů na zvyšování podpory poskytované ICC a prosazovaly širší ratifikaci a implementaci Římského statutu; tyto nástroje zahrnují mimo jiné demarše, politická prohlášení, sdělení, ustanovení o ICC v dohodách se třetími zeměmi a politické dialogy a dialogy o lidských právech; doporučuje, aby základě výsledků těchto hodnocení byla přijata vhodná opatření;

Čtvrtek, 17. listopadu 2011

32. zdůrazňuje, že ICC by se měl kromě ozbrojených konfliktů zaměřovat i na jiné situace a aktivněji vyšetřovat případy porušování lidských práv, které přerůstají až na úroveň zločinů proti lidskosti, kdy zároveň domácí orgány prokazatelně nejsou ochotny tyto případy vyšetřovat a stíhat a trestat jejich pachatele;

33. naléhavě vyzývá vysokou představitelku / místopředsedkyni Komise a členské státy EU, aby vyvinuly diplomatické úsilí a vybízely členy Rady bezpečnosti OSN k tomu, aby podávaly ICC podněty k zahájení vyšetřování případů, kdy se činitelé států, které nejsou smluvními stranami statutu, měli údajně podílet na páchání zločinů proti lidskosti, přesto však i nadále unikají trestu, jako tomu bylo mj. v nedávné době v Íránu, Sýrii, Bahrajnu a Jemenu;

34. uznává roli EU při prosazování všeobecné platnosti Římského statutu a dohody o výsadách a imunitách soudu a vítá nedávné podepsány či ratifikaci Římského statutu ze strany Tuniska, Filipín, Grenady, Moldavska, Svaté Lucie a Seychel, čímž se celkový počet smluvních stran zvýšil na 118; vyzývá k tomu, aby se smluvními stranami Římského statutu stalo více asijských, severoafrických, blízkovýchodních a subsaharských zemí;

35. vyzývá EU a zejména ESVČ, aby i nadále prosazovaly všeobecnou platnost Římského statutu a dohody o výsadách a imunitách ICC a aby bojovaly proti beztrestnosti a usilovaly o to, aby byl soud respektován, státy s ním spolupracovaly a poskytovaly mu pomoc, mimo jiné i v rámci Dohody z Cotonou a v rámci dialogů mezi EU a regionálními organizacemi, jako je Afická unie, Arabská liga, Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) a Sdružení národů jihovýchodní Asie (ASEAN); zdůrazňuje také, že pro soud má velký význam prosazování ratifikace a uplatňování Římského statutu ve dvoustranných rozhovorech EU o otázkách lidských práv se třetími zeměmi;

36. vyzývá Komisi a ESVČ, aby systematictěji usilovaly o to, aby mandáty pro jednání a dohody se třetími zeměmi obsahovaly ustanovení o ICC;

37. vyzývá vedoucí představitele EU, aby všechny státy, které se dosud nepřipojily k Římskému statutu, tak učinily; přitom je třeba klást důraz zejména na stálé a dočasné členy Rady bezpečnosti OSN;

38. vítá účast Spojených států jakožto pozorovatele na shromáždění smluvních stran ICC a vyjadřuje naději, že USA se brzy stanou smluvní stranou;

39. vítá nedávné přistoupení Tuniska k Římskému statutu a doufá, že tím bude vyslán pozitivní signál ostatním severoafrickým a blízkovýchodním zemím, aby následovaly jeho příkladu; dále vítá, že Římský statut nedávno ratifikovaly Filipíny, čímž se zvýšil počet asijských států v systému ICC a byl vyslán významný signál, že asijské členství ICC roste, a rovněž vítá, že Římský statut ratifikovaly Maledivy a že Národní shromáždění Kapverdské republiky přijalo zákon, kterým udělilo souhlas s ratifikací Římského statutu, a doufá, že vláda této země přistoupí k ratifikaci bez prodlení; vyjadřuje naději, že se k ICC připojí všechny země Latinské Ameriky;

40. vybízí Turecko, která jako jediná oficiální kandidátská země dosud není smluvní stranou Římského statutu a dohody o výsadách a imunitách, aby se jí co nejdříve stala, přičemž zdůrazňuje, že je nutné, aby tak učinily všechny budoucí a potenciální kandidátské země a partnerské země, na něž se vztahuje evropská politika sousedství;

41. vyzývá EU a její členské státy, aby podpořily schopnost a politickou ochotu třetích zemí – zejména zemí, v nichž byly spáchány zločiny, kterými se zabývá ICC, a zemí, v nichž ICC provádí předběžné šetření – soudit na vnitrostátní úrovni genocidu, válečné zločiny a zločiny proti lidskosti; v rámci toho vyzývá EU a její členské státy, aby podpořily reformní procesy a snahy o budování vnitrostátních kapacit zaměřené na posílení nezávislého soudnictví, policie a vězeňského systému ve všech zemích, které jsou údajně přímo postiženy závažnými mezinárodními zločiny;

Čtvrtek, 17. listopadu 2011

42. zdůrazňuje, že účinnost zásady doplňkovosti soudu spočívá v primární povinnosti států, která jim jako smluvním stranám ukládá vyšetřovat a stíhat válečné zločiny, genocidu a zločiny proti lidskosti; vyjadřuje obavu, že některé členské státy EU nemají právní předpisy, které by vymezovaly tyto zločiny podle mezinárodního práva, nad nimiž mohou jejich soudy vykonávat jurisdikci;
43. naléhavě vyzývá státy, které tak dosud neučinily, aby v plném rozsahu a účinným způsobem uvedly v platnost prováděcí právní předpisy, postupující při tom na základě transparentních konzultací s občanskou společností, a aby svým vnitrostátním soudům poskytly nezbytné nástroje pro vyšetřování a stíhání těchto zločinů;
44. znovu potvrzuje, že je nutné, aby EU a její členské státy posílily své diplomatické úsilí ve vztahu ke státům, které nejsou smluvními stranami Římského statutu, a regionálním organizacím (např. AU, ASEAN a Arabská liga), a prosazovaly tak lepší pochopení mandátu Mezinárodního trestního soudu, tj. stíhání pachatelů válečných zločinů, zločinů proti lidskosti a genocidy, a to i na základě za tímto účelem vytvořené komunikační strategie, a aby propagovaly zvyšování podpory soudu a jeho mandátu, zejména na platformách OSN, jako je Rada bezpečnosti;
45. potvrzuje zásadní roli diplomatické podpory mandátu Mezinárodního trestního soudu a jeho činnosti v rámci různých platform OSN, včetně Valného shromáždění a Rady bezpečnosti, ze strany členských států EU;
46. zdůrazňuje, že je nutné soustavně vyvíjet diplomatické úsilí a podněcovat členy Rady bezpečnosti OSN k tomu, aby v souladu s čl. 13 písm. b) Římského statutu včas podávala oznámení, což naposledy ilustruje případ, kdy Rada bezpečnosti OSN jednomyslně podala ICC oznámení týkající se situace v Libyi; vyjádřil rovněž naději, že Rada bezpečnosti OSN nebude zastavovat vyšetřování či stíhání ICC podle článku 16 Římského statutu;
47. vyzývá členy Rady bezpečnosti OSN a Valného shromáždění OSN, aby našly vhodné způsoby a prostředky, jakými by OSN mohlo poskytovat soudu finanční prostředky na pokrytí nákladů spojených se zahájením vyšetřování a stíhání v situacích, na které v souladu s článkem 115 Římského statutu upozorní Rada bezpečnosti OSN;
48. vyzývá členské státy EU, aby zajistily, že koordinace a spolupráce s ICC bude součástí mandátů příslušných regionálních zvláštních zástupců EU; vyzývá vysokou představitelku, aby jmenovala zvláštního zástupce EU pro mezinárodní humanitární právo a mezinárodní spravedlnost, jehož úkolem bude podporovat a reprezentovat závazek EU k boji proti beztrestnosti a k ICC a usilovat o jeho promítnutí do všech oblastí zahraniční politiky EU;
49. vyzývá ESVČ, aby zajistila, že ICC bude zohledňován ve všech prioritních oblastech zahraniční politiky EU, a to tím, že se v širším kontextu rozvojové pomoci a pomoci při budování právního státu bude přihlížet k boji proti beztrestnosti a k zásadě doplňkovosti, zejména žádá ESVČ, aby vybízela země v jižním Středomoří, které nyní procházejí procesem transformace, k podepsání a ratifikaci Římského statutu;
50. prohlašuje, že EU by měla zajistit, aby ESVČ měla nezbytné odborné znalosti a schopnosti na vysoké úrovni, které jí umožní učinit z ICC skutečnou prioritu; doporučuje, aby ESVČ zajistila náležitou úroveň personálního obsazení jak v Bruselu, tak v rámci delegací, pokud jde o pracovníky zabývající se otázkami mezinárodní spravedlnosti, a aby ESVČ a Evropská komise dále rozvíjely vzdělávání zaměstnanců v záležitostech mezinárodního práva a ICC, zavedly programy výměn zaměstnanců s ICC s cílem zvyšovat vzájemné institucionální znalosti a napomáhat další spolupráci;

Čtvrtek, 17. listopadu 2011

51. naléhavě vyzývá státy, které jsou smluvními stranami ICC, Evropskou unii i samotný Mezinárodní trestní soud včetně jeho úřadu žalobce, aby vyvíjely veškeré úsilí o stíhání a potrestání pachatelů sexuálně motivovaných zločinů proti lidskosti, které představují zvláštní kategorii zločinů proti lidskosti spadajících pod jurisdikci ICC (článek 7 Římského statutu) a zahrnují znásilnění, sexuální otroctví, nucenou prostituci, nucené těhotenství, nucenou sterilizaci a jakoukoli jinou formu sexuálního násilí srovnatelné závažností včetně pronásledování osob na základě příslušnosti k pohlaví; konstatuje, že tyto sexuálně motivované trestné činy jsou obzvláště opovrženímhodné, neboť jsou páčány ve velkém měřítku a představují válečné zločiny a zároveň i zločiny proti lidskosti (článek 8 Římského statutu) a jsou namířeny proti nejzranitelnějším skupinám – ženám, dětem a civilním obyvatelům – v zemích již oslabených v důsledku konfliktů či nedostatku potravin a hladomoru;

52. v souvislosti s nadcházejícími volbami šesti nových soudců a nového žalobce, které se mají uskutečnit na shromáždění smluvních stran v prosinci 2011, vyzývá členské státy EU, aby prostřednictvím spravedlivého a transparentního postupu založeného na zásluhách zvolily kandidáty s nejvyšší kvalifikací a přitom zajistily geografickou rovnováhu a vyvážené zastoupení žen i mužů, a aby státy z regionů, na něž se vztahuje výhoda minimálních hlasovacích požadavků (jako je Skupina latinskoamerických a karibských států – GRULAC), podněcovaly k tomu, aby této výhody využily a nominovaly dostatečný počet kandidátů, čímž zajistí, že ve sboru soudců bude vyvážené regionální zastoupení; poznamenává, že volba nového žalobce je nanejvýš důležitá pro efektivní fungování a legitimitu soudu, a oceňuje právi vyhledávacího výboru, který zřídilo předsednictvo shromáždění smluvních stran;

53. vítá návrhy na zřízení poradního výboru v souladu s čl. 36 odst. 4 písm. c) Římského statutu, jehož úkolem bude přijímat a posuzovat veškeré kandidatury na místa soudců, jakož i zřízení vyhledávacího výboru pro žalobce ICC, a vyjadřuje názor, že činnost těchto dvou výborů by neměla být ovlivňována politickými hledisky;

Další finanční a logistickou pomoc soudu

54. vítá finanční a logistickou pomoc, kterou EU a její členské státy dosud poskytly ICC, a doporučuje, aby tato podpora byla i nadále poskytována v její nynější podobě, buď formou pravidelného rozpočtu ICC financovaného z příspěvků států, které jsou jeho smluvními stranami, nebo prostřednictvím evropského nástroje pro demokracii a lidská práva (EIDHR) financovaného z rozpočtu EU, a to zejména v následujících oblastech: informační činnosti zaměřené na pomoc obětem a postiženým komunitám; právní zastoupení; přemísťování svědků; účast a ochrana obětí/svědků se zvláštním zřetelem na potřeby žen a nezletilých osob/děti mezi oběťmi; poskytování podpory, která umožní soudu pokrýt naléhavé provozní potřeby pramenící z nových vyšetřování; vyzývá EU a její členské státy, aby podpořily soud v jeho snaze o rozšíření svého působení přímo na místě, neboť chápe, že tato činnost má velký význam pro to, aby lidé lépe chápali mandát ICC a podporovali ho, a rovněž poukazuje na to, že důležité zapojit do řízení komunit, které jsou postiženy zločiny spadajícími do jurisdikce soudu, a poskytovat těmto komunitám pomoc; vyjadřuje znepokojení nad tím, že překážkou optimálního fungování soudu je nadále nedostatek prostředků;

55. zdůrazňuje, že systém Římského statutu má významný dopad na oběti, jednotlivce i komunity postižené trestnou činností spadající pod jurisdikci soudu; domnívá se, že úsilí soudu zaměřené na informování obětí má zásadní význam pro porozumění a podporu jeho mandátu, splnění očekávání a pro to, aby oběti a postižené komunity měly možnost sledovat a chápat proces mezinárodního trestního práva a práci soudu;

56. doporučuje, aby členské státy EU nadále poskytovaly odpovídající financování Svěreneckého fondu pro oběti (aby doplnily prostředky na případná budoucí odškodnění, zároveň však byly schopny i nadále zajišťovat stávající pomoc) a přispěly do nově založeného Zvláštního fondu ICC pro přemísťování, do Fondu pro rodinné návštěvy osob zadržovaných v haagském sídle soudu a do programu pro právní pomoc a aby se podílely na nákladech spojených s činností ICC přímo na místě a s rozšiřováním této činnosti;

57. jednoznačně podporuje úsilí ICC o rozšíření a posílení svého působení přímo v daných místech, neboť tato činnost má klíčový význam pro zlepšení schopnosti soudu plnit své funkce, včetně vyšetřování, poskytování informací obětem a postiženým komunitám, ochrany svědků a podpory obětí, pokud jde o jejich právo na účast a odškodnění, a je navíc i zásadním faktorem pro zvyšování dopadu soudu a jeho schopnost zanechat po sobě výrazné a pozitivní dědictví;

Čtvrtek, 17. listopadu 2011

58. vybízí EU, aby zajistila náležité a stabilní financování subjektů občanské společnosti, které se v rámci evropského nástroje pro demokracii a lidská práva (EIDHR) zabývají otázkami ICC, a vybízí členské státy EU a evropské nadace, aby tyto subjekty nadále podporovaly;

59. vybízí členské státy EU a ESVČ, aby zahájily diskuse o revizi stávajících finančních nástrojů EU, zejména Evropského rozvojového fondu, s cílem posoudit, jak by mohly dále přispět k podpoře doplňkových činností v přijímajících zemích a podpořit tak v těchto zemích boj proti beztrestnosti;

60. uznává stávající úsilí Komise zaměřené na vytvoření „souboru nástrojů EU pro doplňkovost“, jehož cílem je rozvoj vnitrostátních kapacit, pokud jde o vyšetřování a stíhání údajných mezinárodních trestných činů, a vybízí Komisi, aby zajistila jeho uplatňování s cílem začlenit činnosti týkající se doplňkovosti do programů pomoci a dosáhnout lepší soudržnosti mezi různými nástroji EU;

61. vyzývá všechny smluvní strany ICC, aby podporovaly společné úsilí o zlepšení soudních řízení na vnitrostátní úrovni týkajících se nejzávažnějších zločinů, jakými jsou válečné zločiny, zločiny proti lidskosti a genocida;

62. vítá iniciativu Komise, aby byl v Pretorii v dubnu 2011 uspořádán seminář pro evropskou a africkou občanskou společnost, na němž se diskutovalo o otázkách mezinárodní spravedlnosti; bere na vědomí doporučení, která z tohoto setkání vzešla, a vyzývá Komisi, aby takové akce podporovala i nadále;

63. připomíná, že Evropský parlament byl jedním z prvních rozhodných zastánců ICC, a poukazuje na jeho významnou úlohu v oblasti monitorování činnosti EU v této záležitosti; žádá, aby byl do Výroční zprávy EP o lidských právech ve světě zařazen oddíl o boji proti beztrestnosti a o ICC, a dále navrhuje, aby Evropský parlament začal hrát aktivnější roli při prosazování boje proti beztrestnosti a podpoře Mezinárodního trestního soudu a začlenění těchto principů do všech politik a institucí EU, včetně činnosti všech výborů, skupin a delegací se třetími zeměmi;

*

* *

64. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.

Summit EU-USA, který se bude konat dne 28. listopadu 2011

P7_TA(2011)0510

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. listopadu 2011 o summitu EU a USA, který se bude konat dne 28. listopadu 2011

(2013/C 153 E/14)

Evropský parlament,

— s ohledem na svá předchozí usnesení na téma transatlantických vztahů,

— s ohledem na čl. 110 odst. 4 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že ačkoli řada výzev celosvětového rozsahu v oblasti zahraniční politiky, bezpečnosti, rozvoje a životního prostředí vyžaduje společný postup a transatlantickou spolupráci, do popředí zájmu se jako největší problém, který je v těchto dnech zapotřebí řešit, dostala současná hospodářská krize;